

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Bobiensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

cum Christianis hactenus praevalere, cum Sarracenis, ut praeibavimus, nititur opprimere Christianos, universis precedentibus contra eos in hac nequitia perdurantes illam concedimus veniam peccatorum quam in defensionem terrae orientalis transfretantibus indulgemus. Per Siciliam enim subveniri poterit facilius terrae sanctae: quae si (quod absit) in Sarracenorum potentiam deveniret, nulla de cetero recuperationi Hierosolymitanae provinciae fiducia remaneret. Nos autem dilectum filium C. tituli sancti Laurentij in Lucina Presbyterum Cardinalem, apostolicae sedis Legatum, & venerabiles fratres nostros Neapolitanum & Tarentinum Archiepiscopos in regni subsidium cum copioso exercitu destinamus. Mementote igitur opprobrii totius regni, quod vobis a cunctis gentibus exprobratur, scilicet quod civitatis totum regnum fuerit occupatum quam una soleat civitas occupari. Quid ergo dicetur de servo, cum de domino id dicatur? Ericis enim de cetero, nisi fideliter persistatis & resistatis potenter, opprobrium hominum & abjectio plebis & ludibrium gentium & fabula populorum. Datum Laterani VIII. Kal. Decembris.

PIPIONI CLERICO.

Epist. 112.

Cum a nobis petitur &c. usque ad verbum assensu, personam tuam cum omnibus bonis tam ecclesiasticis quam mundanis &c. usque ad verbum suscipimus. Specialiter autem praebendam sancti Georgij de Canacero, sicut eam justè possides & quietè, auctoritate tibi apostolica confirmamus &c. Nulli ergo &c.

In eundem modum pro Azone Subdiacono super Ecclesia sancti Sylvestri de Roncalia.

DE LVCCEDIO ET SANCTI Salvatoris Abbatibus Papiensibus.

Epist. 113. Ut monasterium S. Columbanij instaret.

Iam saepius nostrum pulsavit auditum quod monasterium sancti Columbanij Bobiensis & in spiritualibus usque adeo sit collapsum, & in temporalibus etiam diminutum, quod nisi per auxilium divinae gratiae, nostraeque sollicitudinis interventu, vix speretur ipsius reparatio proventura. Et quoniam instantia nostra quotidiana est secundum Apostolum omnium Ecclesiarum sollicitudo continua, nec omnes possumus persona-

liter visitare, majoribus occupati, nostras vobis vices in hac parte duximus committendas, concessa vobis plenaria potestate corrigendi tam in capite quam in membris quae fuerint corrigenda, & puniendi per censuras ecclesiasticas, si qui vobis contumaces extiterint & rebelles. Quocirca discretionem vestram per apostolica scripta mandamus quatenus ad dictum cenobium pariter accedentes, super statu ipsius inquiratis plenius veritatem, & Deum habentes praeculis, sine personarum acceptione quicquid ibidem inveneritis corrigendum, requisito consilio venerabilis fratris nostri Episcopi Bobiensis, nostra freti auctoritate, remoto appellationis obstaculo, corrigatis: cuius electum si minus utilem inveneritis ad regimen abbatis, sine praedicio tam Episcopi quam etiam monasterij ejus resignatione recepta, talem ibidem pastorem per electionem canonicam instituere procuretis qui & prodesse noverit & praesse; attentius provisuri ut mandatum apostolicum taliter exequamini quod sollicitudo vestra debeat in Domino commendari. Datum Laterani.

BOBIENSI EPISCOPO.

Accedens ad apostolicam sedem dilectus filius electus sancti Columbanij Bobiensis de te in auditorio nostro graviter est conquestus, quod cum monasterium sibi commissum a tempore beati Gregorij ad Romanam Ecclesiam usque ad moderna tempora pleno jure spectaverit, tu occasione cujusdam sententiae a felicitis recordationis Eugenio Papa praedecessore nostro contra monasterium ipsum per Abbatis illius temporis imperitiam vel fraudem forsitan promulgatae, quam bonae memoriae L. Papa successor ipsius postea confirmavit, Bobiensis Ecclesiae abbatiam ipsam niteris subjugare: de cuius possessionibus & redditibus cum episcopium & canonica ditata sint pariter & dotata, non videbatur consonum rationi ut cum iactura temporalium rerum, libertatis etiam suae dispendium pateretur, & cenobium, quod prius ad Romanam Ecclesiam nullo pertinuerat mediante, postquam ibi factus fuit Episcopus multitudine fidelium excrecente, subjectum fieret Ecclesiae Bobiensis. Post hanc autem divisionem monasterium idem, sicut prius

Epist. 114. De libertate monasterij S. Columbanij.

Vide To. IV. Ital. fac. pag. 1296.

fuerat, proponebatur in libertate pristina permanisse: in quam non sine multis molestiis & damnis innumeris per Bobienses Episcopos irrogatis, Abbates, qui pro tempore fuerant, se usque ad hæc tempora vendicarunt. Petebat igitur idem electus monasterium ipsum in sua libertate ac speciali apostolicæ sedis subiectione seruari, & ipsius renuntiatione recepta, qui se proponebat insufficientem ad regimen abbatæ, eidem cœnobio de pastore idoneo provideri, vel si fortè iudicaretur idoneus, sibi munus benedictionis conferri, & sicut de antecessore ipsius factum fuerat, per Romanam Ecclesiam benedici, quemadmodum ex litteris authenticis apparebat. Sanè præmissis objectionibus dilectus filius... nuntius tuus, licet præsens affuerit, nihil voluit respondere, ob alia quæ sequuntur se asserens ad nostram præsentiam destinatum, quamvis venerabilis frater noster Vercellen. Episcopus, olim Ecclesiæ Bobiensis electus, multa pro ipsa studuerit allegare. Cum enim præfatum monasterium de multa quæ in eo religionis viguit observantia, jam ad tantam sit dissolutionem ordinis monastici devolutum, quod vix in Abbate ac monachis aliquod valeat religionis vestigium inveniri, tu, quoniam idem monasterium tuæ sollicitudini est commissum, electo dedisti etiam in virtute obedientiæ, quam tibi præstiterat manualement, sapius in mandatis, ut in claustris à vesperis præcedentis diei, donec die sequenti Missarum solennia finirentur, silentium servaretur, fratres in refectorio ab esu carniū abstinere, cibos religioni aptos, non sine lectione sacræ scripturæ, cum silentio comesturi, & dimissis singularibus cameris, in dormitorio pariter recubarent, ipse verò, qui ordinem presbyterij non susceperat, Clericos non præsumeret tonsurare. Ceterum, quoniam in præmissis post multas commotiones & preces superbè nimis tibi obedire contempsit, excommunicationi eum in cœna Domini subiecisti, si usque ad octavas resurrectionis sequentis tuam non implevisset super his omnibus iustificationem. Sed neque sic electus ipse obedientiam debitam recognovit, sed in sua obstinatione perdurans, excommunicationis sententiam, à venerabili fratre nostro Iauensi Archiepiscopo etiam confirmatam, sicut ex ipsius litteris col-

ligitur evidenter, non observat. Vnde idem Clericus tuo nomine postulavit quatenus eandem sententiam confirmantes, per Clerum & populum Bobiensem faceremus ipsam usque ad satisfactionem congruam custodiri; auctoritate tibi apostolica indulgentes, ut si usque ad certum terminum ad tuam obedientiam non rediret, ex tunc tibi liceret eum ab abbatæ officio remove, & alium in ea idoneum ordinare; eidem etiam electo ac monachis daremus firmiter in mandatis ut in præmissis præceptis & aliis regularibus & honestis, tibi tanquam suo Pontifici obedirent; alioquin sententiam quam ferres in eos, ratam haberemus, & faceremus firmiter observari. Sanè super his quæ præmissis tractatum habuimus diligentem, quibusdam asserentibus ex præfata sententia Ecclesiæ Romanæ præjudicium generatum; cum idem prædecessor noster, quasi ex certa scientia ipsius, monasterium speciale Bobiense Ecclesiæ decreverit subiacere, cum coram eo super libertate ipsius fuerit allegatum; nonnullis in contrarium sententibus eandem sententiam in nullo apostolicæ sedi præjudicare debere, cum eum ex officij debito & juris necessitate, super quæstione de qua cognoverat, oportuerit iudicare, nec res iudicata illis obesse poterat inter quos non exiit iudicatum. Cum igitur deferendi fraternitati tuæ, quantum cum Deo possumus, voluntatem & propositum habeamus, in absentia partis tuæ super subiectione vel libertate monasterij ad præsens nec statuendum aliquid duximus nec mutandum; fraternitati tuæ per apostolica scripta mandamus quatenus si munimentum aliquod habes per quod dictum cœnobium ex concessione sedis apostolicæ tuo doceatur episcopo fuisse subiectum, usque ad Dominicam qua cantatur *Lætare Hierusalem*, illud nobis non differas per proprium nuntium destinare, ut intellecta plenius veritate, Bobiensem Ecclesiam in sua iustitia tueamur. Alioquin, quoniam etsi suam velimus iustitiam Ecclesiæ Bobiensi servare, jura tamen apostolicæ sedis habita custodire satagimus, & in vasa recuperare tenemur, communicato consilio ex tunc in ipso negotio, quemadmodum divinus nobis motus ingesserit, procedemus. Sanè renuntiationem ipsius electi, ne juris tui ex ea dispendium aliquod sustineres,

neres, cum in possessione dicaris subjectionis ipsius monasterij constitutus, non duximus admittendam; sed dilectis filiis... de Luceio &... Sancti Salvatoris Papien. Abbatibus, quibus correctionem commisimus monasterij tam in capite quam in membris, concessa eisdem nihilominus potestate rebelles per censuram ecclesiasticam coercendi, dedimus in mandatis ut ad locum pariter accedentes, una cum tuo consilio utilitatibus antedicti canonicis studeant imminere; ita quod si electum inutilem invenerint ad regimen abbatiae, sine praesudicio tuo ipsius resignatione recepta, talem ibi per electionem canonicam praefici faciant in pastorem qui praesse noverit pariter & prodesse. Datum Later. Kal. Decemb.

*CENTIO SUBDIACONO
& Notario nostro, Restori, Iudicibus,
Consulibus, & populo Beneventan.*

*Epist. 225.
De poena illius
qui Consulem
interemit.*

Cum impunitas scelerum parere consueverit audaciam delinquendi, sic malefactorum excessus animadversione sunt debita puniendi, ut & ipsi poenitent de commissis, & ceteri qui audierint, suam a consimilibus metu poenae retrahant voluntatem. Licet enim ex apostolicae servitutis officio sollicitudo nobis imminet generalis, de illis tamen qui spiritualiter & temporaliter nostrae sunt jurisdictioni subiecti, nos oportet sollicitius cogitare, quatenus sub nostro regimine boni digna recipiant praemia meritorum, & malos debita ultionis poena castiget. Audivimus equidem, & non potuimus non moveri, quod Ger. filius Roffridi, civis Beneventanus, diabolico inebriatus veneno, Dei & nostro timore postposito, & honore Beneventanae civitatis abjecto, Iacobum de Sculdasio, dum consulatus fungere officio, interfecit; & pater ac frater interfectoris, qui tam atroci sceleri personaliter interfuisse dicuntur, licet in praesentia vestra se nostro juraverint conspectui praesentare, ad nos tamen (sicut credimus) non venerunt; immo tam praedictus homicida quam ipsi in civitate Beneventana non metuunt, sicut audivimus, commorari. Volentes igitur ut malefactorem praedictum & fautores ipsius debita poena percellat, & civitas Beneventana similem in posterum valeat evitare jacturam, praesentium auctoritate statuimus ut memoratus homicida

de cetero Beneventanam civitatem non audeat introire, nec hereditatis paternae percipiat aliquam portionem; immo pars ejus, si patrem praemori forte contigerit, ad opus curiae reservetur; nec unquam in eadem civitate praevaleat aliquod officium gerere dignitatis, nisi forte fuerit illi concessum ex indulgentia sedis apostolicae generali. Hoc etiam idem futuris temporibus decernimus observandum de illis qui Iudices, Consules, Regalenses, vel alios ministeriales curiae vulnerare aut interficere qualibet temeritate praesument. Patrem autem & fratrem homicidae jam dici ramdiu extra civitatem vestram praecipimus permanere, donec ad praesentiam nostram accedant, & ad vos cum litterarum nostrarum testimonio revertantur. Salvo nihilominus apostolicae sedis mandato, si quid super hoc fuerit severius statuendum. Nulli ergo &c. hanc paginam nostrae constitutionis &c.

*VNIVERSIS SARRACENIS
in Sicilia constitutis, in devotione nostra
& fidelitate regia permanere.*

Cum vos audivimus & gaudemus in ritu vestro servasse hactenus & adhuc servare rigorem, ut fidem dominis vestris juxta morem vestrum exhibitam servaveritis, & servetis illam, nec eam duxeritis aliquando violandam quod in facto Marcoualdi optamus manifestius experiri, ut vos nec promissionibus allucere possit, nec minis aut violentia deterrere, quin in fidelitate carissimi in Christo filij nostri F. Siciliae Regis illustris fideliter persistatis, & ipsius Marcoualdi resistatis conatibus viriliter & potenter. Illa etenim in temporalibus discretione vigetis, ut & bona discernentes a malis, & a bonis etiam meliora, despectis & abjectis pessimis, optima quolibet eligatis. Nostis siquidem, sicut credimus, ex auditu mansuetudinem apostolicae sedis, quae sic superbis resistit ut humilibus & subiectis det gratiam. Nostis & per experientiam tyrannidem Marcoualdi, quae his solis parcit quibus nocere non potest, sed saevit tanto fortius in subiectos, quanto se amplius in ejus curaverint humiliare conspectu, retribuens mala pro bonis, & odium pro dilectione rependens, sicut ex ejus patet operibus manifeste. Scitis etenim qualiter eos quorum vocatione olim cum

*Epist. 226.
Ne contra ve-
rum Siciliae
Regem adhae-
reant Mar-
coualdo.*

*Vide supra epist.
279.*